

Sygn. akt III AUa 403/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 lipca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Elżbieta Gawda
Sędziowie:	SA Małgorzata Rokicka - Radoniewicz (spr.) SA Marcjanna Górską
Protokolant: Anna Szymanek-Leziak	

po rozpoznaniu w dniu 3 lipca 2014 r. w Lublinie

sprawy P. Ł.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji wnioskodawcy P. Ł.

od wyroku Sądu Okręgowego w Radomiu

z dnia 8 kwietnia 2014 r. sygn. akt VI U 1582/13

oddala apelację.

III AUa 403/14

UZASADNIENIE

Organ rentowy – Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. decyzją z dnia 23 lipca 2013 roku odmówił P. Ł. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, ponieważ wnioskodawca nie udowodnił 15 letniego okresu pracy w warunkach szczególnych.,

Od tej decyzji odwołanie do Sądu Okręgowego w Radomiu wniósł P. Ł., domagając się zaliczenia do pracy w warunkach szczególnych okresów od 22 lutego 1972 roku do 17 kwietnia 1973 roku w (...) S.A. w S., od 5 czerwca 1979 roku do 28 listopada 1988 roku w (...) S.A. oddziale w K. oraz od 1 grudnia 1992 roku do 8 lutego 1994 roku w PPHU (...) w R..

Sąd Okręgowy w Radomiu wyrokiem z dnia 8 kwietnia 2014 roku oddalił odwołanie. Sąd Okręgowy ustalił, że wnioskodawca P. Ł., urodzony (...), złożył w dniu 16 lipca 2013 roku wniosek

o przyznanie prawa do emerytury. Organ rentowy uznał za udowodniony łączny staż ubezpieczeniowy wynoszący na dzień 1 stycznia 1999 roku 25 lat, w tym 4 lata i 25 dni pracy w warunkach szczególnych. Nie uwzględniono zatrudnienia w warunkach szczególnych w okresie od 22 lutego 1972 roku do 17 kwietnia 1973 roku na podstawie świadectwa pracy w szczególnych warunkach wystawionego przez (...) S.A., ponieważ w świadectwie pracy brak jest określenia charakteru wykonywanej pracy ściśle według wykazu, działu i pozycji zgodnie

z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku oraz wykazane stanowisko kamieniarz budowlany – kamieniarz obróbki ręcznej i mechanicznej nie jest zgodne ze stanowiskami pracy wykazanymi w świadectwie pracy z dnia 6 września 1999 roku tj. stażysta, montażysta - osadzac. Ponadto organ rentowy nie zaliczył do pracy w szczególnych warunkach okresu od 5 czerwca 1979 roku do 28 listopada 1988 roku na podstawie świadectwa pracy w szczególnych warunkach wystawionego przez (...) S.A. Oddział w K., ponieważ w świadectwie pracy w warunkach szczególnych zakład pracy określając charakter wykonywanej pracy powołał się na Zarządzenie Naczelnego Dyrektora (...), natomiast charakter pracy powinien być ściśle określony według wykazu, działu i pozycji zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku.

P. Ł. w okresie od 22 lutego 1972 roku do 17 kwietnia 1973 roku był zatrudniony w (...) S.A. na stanowisku montażysty – osadzacza w pełnym wymiarze czasu pracy. Pracował w kopalni odkrywkowej i jego praca polegała na obsłudze traku tj. metalowej piły do przecierania bloków skalnych z piaskowca. Jego zadaniem było załadowanie bloku skalnego na wózek trakowy i umiejscowienie go pod trakiem. Następnie trak ciął blok skalny na części, a wnioskodawca wsypywał piach kwarcowy w miejsca przecierane piłą i zalewał wodą, tak aby piach wypełnił szczeliny skrawanego bloku. Wnioskodawca pracował 8 godzin dziennie. W okresie od dnia 27 kwietnia 1973 roku do 16 maja 1975 roku skarżący odbywał zasadniczą służbę wojskową.

W dniu 5 czerwca 1979 roku wnioskodawca został zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w K. (później (...) S.A.) w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego marki J. (...) z naczepą o ładowności 25 000 litrów i przewoził benzynę i ropę naftową z rafinerii na stacje benzynowe. Wnioskodawca wykonywał przewozy na terenie województw (...), (...) i (...). Prawo jazdy kategorii CE uzyskał w dniu 19 lipca 1977 roku. Z powodu czasowej utraty prawa jazdy, z dniem 12 kwietnia 1980 wnioskodawca został przeniesiony do pracy w warsztacie samochodowym na stanowisku mechanika. W tym czasie pracował jako pomocnik przy naprawach samochodów tj. wymianie kół, napraw silników, mył samochody. Od 10 czerwca 1981 roku powrócił do pracy jako kierowca i do końca zatrudnienia w przedsiębiorstwie jeździł auto-cysterną przewożąc paliwo. Stosunek pracy został rozwiązany w dniu 28 listopada 1988 roku na skutek porzucenia pracy przez skarżącego.

Od 1 grudnia 1992 roku do 8 lutego 1994 roku wnioskodawca świadczył pracę w ramach zatrudnienia w Przedsiębiorstwie PHU (...) w R. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego marki J. (...) o ładowności 7,5 tony, do którego w razie potrzeby doczepiał dodatkowo przyczepę o ładowności 8 ton. Przewoził m.in. węgiel, koks, wapno, cement oraz inne materiały budowlane. Towar przewożony był ze składów w S. i R. do klientów prywatnych oraz zakładów. Swoją pracę skarżący świadczył 8 godzin dziennie.

Sąd Okręgowy orzekł, że w oparciu o przepis art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wnioskodawca urodzony po dniu 31 grudnia 1948 roku mógłby uzyskać prawo do emerytury po osiągnięciu wieku przewidzianego w art.32 – czyli 60 roku życia, pod warunkiem osiągnięcia w dniu wejścia w życie ustawy 15 letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn oraz okresu składkowy i nieskładkowy wynoszącego 25 lat. Poza sporem w niniejszej sprawie pozostaje, że wnioskodawca osiągnął wiek 60 lat i udowodnił wymagany 25 letni okres zatrudnienia, nie przystąpił również do otwartego funduszu emerytalnego. Nadto, okolicznością bezsporną, uwzględnioną przez organ rentowy jest okres zatrudnienia w szczególnych warunkach w wymiarze 4 lata i 25 dni. Sprawą sporną pozostaje ustalenie, czy wnioskodawca wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A wyżej powołanego rozporządzenia w wymiarze co najmniej 15 lat i czy staż ten osiągnął przed dniem 1 stycznia 1999 roku.

W ocenie Sądu Okręgowego postępowanie dowodowe przeprowadzone w sprawie pozwala stwierdzić, że praca świadczona przez P. Ł. w okresach od 22 lutego 1972 roku do 17 kwietnia 1973 roku w (...) S.A., od 5 czerwca 1979 roku do 11 kwietnia 1980 roku i od 10 czerwca 1981 roku do 28 listopada 1988 roku w (...) S.A. Oddział w K. oraz od 1 grudnia 1992 roku do 8 lutego 1994 roku w Przedsiębiorstwie PHU (...) w R. wykonywana była stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych.

W okresie od 22 lutego 1972 roku do 17 kwietnia 1973 roku będąc zatrudniony w (...) S.A., pracował jako montażysta – osadacz i tę datę Sąd przyjął jako początek świadczenia pracy w warunkach szczególnych. Jego praca polegała na przecieraniu bloków skalnych z piaskowca przy pomocy tzw. traku, czyli piły metalowej. Do jego zadań należało obsługiwanie traku oraz wsypywanie piachu i zalewanie wodą bloków skalnych w trakcie skrawania. Charakter wykonywanej przez niego pracy potwierdził świadek S. M. – współpracownik wnioskodawcy w spornym okresie zatrudnienia, który wskazał, iż wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał w warunkach szczególnych prace trakowego, obsługując pilę, która poprzez skrawanie przecierała blok skalny. Dlatego też, zdaniem Sądu, powyższą pracę należało zakwalifikować jako wykonywaną w warunkach szczególnych, bowiem została ujęta w wykazie A, dziale V, pod poz. 10 tj. prace kamieniarskie.

W okresach od 5 czerwca 1979 roku do 11 kwietnia 1980 roku i od 10 czerwca 1981 roku do 28 listopada 1988 roku był zatrudniony w (...) S.A. Oddział w K. na stanowisku kierowcy, co wynika z umowy o pracę z dnia 6 czerwca 1979 roku, świadectwa pracy z dnia 9 stycznia 1989 roku oraz świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 10 listopada 2000 roku. P. Ł. był kierowcą samochodu ciężarowego marki J. (...) z naczepą o ładowności 25 000 litrów, w której przewoził benzynę i ropę naftową z rafinerii na stacje benzynowe. Jego praca została potwierdzona zeznaniami świadków R. K. zatrudnionego w (...) w latach 1965 – 1996 i J. S. zatrudnionego w (...) w latach 1975 – 2005 – współpracowników skarżącego w spornym okresie zatrudnienia – którzy zgodnie wskazali, iż wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał w warunkach szczególnych prace kierowcy samochodu ciężarowego (autocysterny). Z uwagi na powyższe, Sąd uznał, iż także w tych okresach skarżący pracował w warunkach szczególnych, wykonując pracę ujętą w wykazie A, dziale VIII, pod poz. 2 tj. prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych (specjalnych), pojazdów członowych i ciągników samochodów balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów. Natomiast Sąd Okręgowy nie uwzględnił jako pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia od 12 kwietnia 1980 roku do 9 czerwca 1981 roku, gdyż w tym czasie, na skutek utraty prawa jazdy wnioskodawca został przeniesiony do pracy w warsztacie, jako pomocnik przy naprawach samochodów gdzie mył samochody, wymieniał koła, pomagał przy naprawie silników.

W okresie od 1 grudnia 1992 roku do 8 lutego 1994 roku wnioskodawca świadczył pracę w ramach zatrudnienia w Przedsiębiorstwie PHU (...) w R. w charakterze kierowcy, co wskazano w świadectwie pracy z dnia 10 lutego 1994 roku i zajmował się przewozem materiałów budowlanych oraz opału tj. węgla, koksu, cementu, wapna samochodem ciężarowym marki J. (...) o ładowności 7,5 ton, do którego w razie potrzeby doczepiano przyczepę o ładowności 8 ton. Charakter świadczonej przez niego pracy potwierdzili świadkowie W. D. – pracownik (...) od 1 grudnia 1992 roku do 19 lipca 1993 roku oraz S. Z. – pracownik (...) w okresie od 1 września 1992 roku do 31 maja 1995 roku – współpracownicy wnioskodawcy w spornym okresie zatrudnienia, którzy zgodnie wskazali, iż wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał w warunkach szczególnych prace kierowcy samochodu ciężarowego. Wobec powyższych ustaleń, Sąd zakwalifikował świadczoną przez skarżącego w w/w okresie pracę jako wykonywaną w warunkach szczególnych, która została ujęta w wykazie A, dziale VIII, poz. 2.

Powyższe okoliczności Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach niniejszej sprawy, aktach organu rentowego oraz aktach osobowych wnioskodawcy oraz zeznania świadków S. M., R. K., J. S., W. D. i S. Z..

Wobec powyższego Sąd Okręgowy uznał, że wnioskodawca w okresach od 22 lutego 1972 roku do 17 kwietnia 1973 roku (1 rok, 1 miesiąc i 26 dni) w (...) S.A. na stanowisku montażysty – osadacza, od 5 czerwca 1979 roku do 11 kwietnia 1980 roku (10 miesięcy i 6 dni) i od 10 czerwca 1981 roku do 28 listopada 1988 roku (7 lat, 5 miesięcy i 18 dni) w (...) S.A. Oddział w K. na stanowisku kierowcy oraz od 1 grudnia 1992 roku do 8 lutego 1994 roku (1 rok, 2 miesiące i 7 dni) w Przedsiębiorstwie PHU (...) w R.

na stanowisku kierowcy pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Łączny okres pracy wnioskodawcy w warunkach szczególnych w w/w zakładach wynosi 10 lat, 7 miesięcy i 27 dni. P. Ł. wykazał zatem, że łącznie z okresem bezspornym – uwzględnionym przez organ rentowy tj. 4 lata i 25 dni, przepracował w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy 14 lat, 8 miesięcy i 22 dni. Skarżący nie legitymuje się zatem wymaganym 15 letnim okresem pracy w warunkach szczególnych, przez co prawo do dochodzonego świadczenie nie mogło być mu przyznane.

Od tego wyroku apelację wniósł wnioskodawca P. Ł. zaskarżając wyrok w całości. Wyrokowi zarzucał brak zaliczenia do jego stażu emerytalnego pracy w warunkach szkodliwych w (...) w okresie od 12 kwietnia 1980 roku do 9 czerwca 1981 roku. W uzasadnieniu podnosił, że w tym okresie był zatrudniony nie jako pomocnik, ale mechanik i wykonywał wszystkie prace techniczne związane z naprawą samochodów, silników, w tym także mycie samochodów, ale były to duże pojazdy z naczepami i cysterny, a praca była głównie w kanale i pomieszczeniach nieogrzewanych. Wnosił o zmianę wyroku i przyznanie emerytury.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna i nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Apelacyjny nie stwierdza zarzucanej sprzeczności w ustaleniach faktycznych. Istota sprawy sprowadzała się do ustalenia, czy wnioskodawca, który jak prawidłowo ustalił Sąd Okręgowy udowodnił łączny okres pracy w warunkach szczególnych 14 lat, 8 miesięcy i 22 dni, w spornym okresie od 12 kwietnia 1980 roku do 9 czerwca 1981 roku również wykonywał pracę spełniającą przesłanki wymienione w wykazie A. Bezsporną okolicznością jest, że w tym okresie wnioskodawca utracił prawo wykonywania zawodu kierowcy i został skierowany przez pracodawcę do zastępczej pracy do warsztatu samochodowego jako pomocnik mechanika. Z zeznań wnioskodawcy jednoznacznie wynika, że wówczas wykonywał wszystkie niezbędne naprawy przy samochodach oraz zajmował się też ich myciem.

Sąd Okręgowy przeprowadził bardzo drobiazgowo i wnikliwe postępowanie dowodowe i przeanalizował wszystkie dostępne dokumenty dotyczące zatrudnienia wnioskodawcy i zajmowanych przez niego stanowisk pracy, przesłuchał też wnioskodawcę i zgłoszonych przez niego świadków, mających potwierdzić, że również w okresie zatrudnienia na wydziale remontowym pracował w warunkach szczególnych. Wbrew twierdzeniom skarżącego brak jest podstaw do przyjęcia, że w tym spornym okresie zatrudnienia wnioskodawca wykonywał wyłącznie pracę w warunkach szczególnych wymienioną w wykazie - kanałach remontowych lub przy naprawie wtryskiwaczy. Sąd Okręgowy dokonał dokładnej analizy wszystkich okoliczności i postępowanie dowodowe wskazuje, że wnioskodawca, zajmował się różnymi czynnościami i nie wykonywał wyłącznie ani stale pracy zaliczanej do pracy w warunkach szczególnych, np. przy naprawie pojazdów w kanałach remontowych. Należy przy tym zwrócić uwagę, że Sąd oparł się przede wszystkim na zeznaniach samego wnioskodawcy, który wyjaśnił, na czy polegała jego praca i jakie czynności wykonywał poza wymienionymi w wykazie.

Formułowany w apelacji zarzut sprzeczności istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego mógłby tylko wówczas wzruszyć zaskarżony wyrok, gdyby istniała dysharmonia między materiałem zgromadzonym w sprawie a konkluzją, do jakiej doszedł Sąd na jego podstawie. Taka sytuacja w tym wypadku nie występowała. Za bezzasadne należy uznać twierdzenie wnioskodawcy, że wprawdzie wykonywał także inne prace niewymienione w wykazie, ale z uwagi na to, że pomieszczenie nie było ogrzewane, a pojazdy, którymi się zajmował były bardzo duże, to wszystkie te czynności należy traktować na równi z pracą w warunkach szczególnych.

Wbrew zarzutom apelacji Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i ocenił materiał dowodowy zgodnie z zasadami proceduralnymi, nie przekraczając granic określonych w art.233 § 1 KPC. Wywody apelacji sprowadzając się do podważenia oceny dowodów dokonanej przez Sąd Okręgowy i stanowią polemikę z prawidłowymi ustaleniami tego Sądu. Sąd Okręgowy wyczerpująco w uzasadnieniu wypowiedział się, co do powodów, dla których odmówił uznania spornego okresu za pracę w warunkach szczególnych i Sąd Apelacyjny nie znajduje podstaw do uznania, że przy tej ocenie została przekroczona granica swobodnej oceny dowodów i naruszony został przepis art.233 § 2 KPC. Przepis ten zawiera nakaz - nie doznający wyjątku, aby wyrażona ocena w aspekcie wiarygodności dokonana była na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału w sprawie oraz uwzględnienie wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu (por. m. in. uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 29 października 1996 r., III CKN 8/96 - OSNC 1997, nr 3, poz. 30) Wyraz tej oceny Sądu Okręgowego znalazł się w motywach wyroku, a zatem uzasadnienie zaskarżonego wyroku w pełni odpowiada wymogom art. 328 § 2 KPC.

Przepis § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) jednoznacznie stanowi, że okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Podkreślić należy, że o uprawnieniach pracownika do emerytury na warunkach przewidzianych w rozporządzeniu decyduje łączne spełnienie określonych w nim przesłanek, a nie przekonanie pracownika o wykonywaniu pracy w warunkach szczególnych w pełnym wymiarze czasu pracy. Należy zgodzić się z wnioskodawcą, że wykonywana przez wnioskodawcę praca była wykonywana w warunkach szkodliwych dla zdrowia, jednakże ta okoliczność nie przesądza o uznaniu takiej pracy za wykonywaną w warunkach szczególnych określonych w wykazie A stanowiącym załącznik do powołanego rozporządzenia.

Sąd Apelacyjny w całej rozciągłości podziela zarówno ustalenia faktyczne, jak i wnioski prawnicze zawarte w motywach zaskarżonego wyroku. W tej sytuacji nie zachodzi potrzeba ich powtarzania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 22 kwietnia 1997 roku II UKN 61/97 – OSNAPiUS 1998/3/104, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1998 roku I PKN 339/98 – OSNAPiUS 1998/24/776). Podnieść należy dodatkowo, że skarżący argumentami przytoczonymi w apelacji w żaden sposób nie podważył zasadności stanowiska Sądu pierwszej instancji. Apelacja zawiera bowiem jedynie własną ocenę faktów odmienną od przyjętej przez Sąd Okręgowy i interpretację definicji pracy w warunkach szczególnych.

W tej sytuacji Sąd Apelacyjny uznał, że zaskarżony wyrok w pełni odpowiada przepisom prawa, dlatego apelacja nie może być uwzględniona.

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny na podstawie art.385 KPC orzekł, jak w sentencji.